

streže, veliko z njo peča, da se ga privadi in si potem, ko povrže, njegovo postrežbo bolj rada vzame. Hrana, ki se ji 14 dni pred povržbo daje, mora biti redivna, lahko prebavljiva in tudi na mlečne žile ugodno vplivajoča. Zato so posebno dobri vsi odpadki v mlekarijah in vodična pijača iz kuhanega krompirja in ječmenove krupe.

Konečno je še treba na to gledati, da se živali ne prenařádó. Zato se jim mora hrana v malih oddelkih polagati in če so živali trdega črevesa, — kar je pri brejih živalih rado — se jim mora brž ko mogoče pomagati, ker je tak stan škodljiv za mleko in mlade prasce. V tem slučaju naj se toraj kislega mleka z Glavberjevo solijo med hrano pomeša, da se živalim čreves redno odpre.

Najboljši pomoček zoper trtno bolezen.

Med raznimi sredstvi, ktere so poskusili, da bi trtno bolezen ozdravili in odpravili, je žvepljenje dozda še najboljše nasledke imelo. S tem, da so rabili in z njim trsove posipali, so vinograde okoli glasovitega vinskega mesta Bordeaux-a na Francoskem, ktere je trtna bolezen med vsemi najhujše napadla bila, zopet popravili in krepke naredili, tako da zdaj toliko rodijo, kolikor poprej.

V poslednjih dveh letih je bila škoda, ktero je ta gliva napravila, prav velika in posebno zadnje leto je trs nekterih goríc po ti glivi, ktera trtno bolezen proizvóuje, silno trpel.

Ker se bolezen tudi po naših vinogradih sem ter tje pokazuje zlasti po brajdah ob zidovju, tedaj ne sme vinogradnik rok križema držati, ampak mora skrbeti, da se ti deželni uimi po mogočnosti v okom pride. Z vsó silo jo treba proti ti bolezni delati in vse deležne lastnike na živo pomoč poklicati. Priporočamo toraj pred vsem drugim žvepljenje, ker je ta pomoček že skušnja kot gotovo sredstvo potrdila.

Svetujemo toraj kratko pred cvetom trte prvíkrat žvepliti zlasti tiste, ki so bile preteklo leto od te bolezni napadene. Pozneje, ko so jagode se že dobro razrastle, jih gre drugókrat žvepliti in sicer vse trs, trte, mladike postranske poganjke, listje in grozdje, kjer je le kaj plesnobe zaslediti.

Kolikor natančneje se to delo opravi, toliko gotovejši bode tudi vspeh.

Slednjič se mora še tretjikat po žveplu seči, ako se še kaki sledi te bolezni pokazujejo in to takrat, ko postanejo jagode za grah debele in predno prozorne in svítle prihajajo.

Tako preganjana bode bolezen gotovo izginila in grozdje bode zorilo in dobrota vina ne bode trpela.

Žvepliti se pa mora o mirnem, toplem in brezmeđenem vremenu, ko je juternja rosa že preminila in se posušila. Žvepljenje kratko pred dežjem nima vspeha in se mora ponoviti.

Najboljša sorta žvepla je žveplovi cvet. V prah stolčeno žveplo manj ugaja, ker ni tako drobno in delujoče.

Sejmi. 29. junija Gomilice, sv. Janž pri Arveži, sv. Peter pri Radgoni, Spodnja Polskava, Zreče, Reichenburg, Trnovec, Ulimje, 2. julija sv. Ilj pri Slov. Gradci, Ptujská gora, Petrovče, Polensčak, Remšnik, Marija-Tinska, 3. jul. Maribor (konjski in goveji sejem), 4. jul. Maribor, Podplat, Rečica, Vuzenica, Videm, 6. julija Oplotnica, 7. jul. Vojnik, 8. jul. sv. Andraž v Susilah, sv. Juri na Pesnici, sv. Hema, Pišce.

Dopisi.

Iz mariborske okolice. (Koga bomo volili?) Vsakako može, ki bodo nas Slovence zastopali. Ne morejo toraj biti naši izvoljenci iz števila nemških liberalcev, kteri so že več ko enkrat dokazali, da le sebe in svoje zastopajo in le za se skrbijo. Kaki ptiči da so nemški liberalci, smo se že tudi dostikrat prepričali, po kajhah pa pozneje svojih poslancev iskati nočemo. Nas morejo naši moží zastopati, za tujce in nemškutarske petolizce ne maramo. „Hammer-Amboss“ Schmiderer ni naš mož. On je tisti, ki je rekel: „da morajo Nemci kladvo ali „hamri“ biti, ki po slovenskem ambosi naj udrihajo“. Kdo je toraj nor, naj nemčurjem služi v „ambos“, naj mu nemškutarsko kebljačo razbijejo, pametni Slovenci pa nečemo biti „ambosi.“ Schmiderer je tudi za poslanca popolnem nesposoben. V državnem in deželnem zboru je sedel kakor v prosi ded, ni zinol besede inaci, kakor takrat, kedar je šlo Slovence zaničevati in sramotiti. Če so Mariboržani s tako ničlo, kakor je Hammer-Amboss, zadovoljni, naj bodo, mi ne. — „Tajč in tajč“ kričijo, kaj nam je s samim „tajč“ pomagano, kdo bo od samega „tajč“ sit in kako bo štibra plačana? Bode li naš najhujši sovražnik nam pomagal do naših pravic? Nemčurji nam čéjo slovenski jezik popolnoma iz šol pomesti, da bi ljudje slednjič slovenski niti brati in po takem slovenskih knjig in časnikov čitati ne mogli. Slovenski časniki pa ravno nemške liberalne lumparije razkrivljajo in pred sleparstvom svarijo. Volk ovcam za pastirja in Hammer-Amboss nam Slovincem za poslanca, to je vse eno. Naši možje so g. baron Güdel, ki so se večkrat za nas potegnili in ravno tako g. dr. Radaj. Ta dva vsaj razumemo in onedva nas. Ta dva gospoda se ne sramujeta Slovence biti in slovenski govoriti. Povsod, kder je šlo za naš prid, sta se

potegnili, Baron Gödel razven tega pri svitlem cesarji mnogo velja in baron Gödelu so prve-
mu svitli cesar lani tukaj v Mariboru pred
škofovsko palačo roko v pozdrav podali. G.
Radaja so svitli cesar tudi s svojim redom po-
častili. To sta toraj veljavna moža. Za nem-
čurske rogovileže pa se razun njih prijatelov:
Judov nikdo ne briga in ne zmeni. Naši po-
slanci so toraj g. baron Gödel in dr. Radaj.
Ne dajmo se tedaj od nemčurskih sleparjev in
bauernvereinskih tepcev in nemškutarskih peto-
lizcev za nos voditi. Svoji k svojim! Živela
naša poslanca g. baron Gödel in g. dr. Radaj!

Iz Žetalj. (Živinski potni listi pa
župani.) Večina slovenskih županov naših
se je že predramila ter uraduje lepo slovenski,
med meni znanimi najlepše: Sv. Florijanski,
Stoperčki in Čajžek od Donačke gore. Ni pa
bolj smešnega kakor živinski potni list od župana
posilinemca podpisan, kateri še pravilno svojega
imena podpisati ne zna; med temi se posebno
odlikujeta Anton Očišnik v Dobrini in Anton
Kolar v Žetalah. Kako se ti mučijo z nem-
ščino, sami sebi v veliko težave in Sloven-
cem v nečast, ko bi maral njihovo bedarijo
popisavati, vse bi se smijalo, pa za zdaj opu-
stim in mislim, da se poboljšata. Vse to sem
imel priložnost gledati pri pregledovanji živin-
skih potnih listov. Kolar je svoje ime celo
na nemško spremenil v neko „Koller“, gotovo
ni mislil na nemški ime konjske bolezni: „dumm
koller“. Slovenci bodite na slovenskih tleh —
Slovenci!

Z Ribnice na Pohorji. (Patroni šul-
ferajna. — Kr. šol. svet. — Neustra-
šen narodnjak.) V nedeljo 1. jun. je imel
zglasni šulferajn svoj glavni zbor v Gradci.
Z našega kraja so se podali tje otrobe vezat
znani šulferajnarji, ki slišijo na imena: Gastei-
ger, Zapečnik in Petrun. No, prvemu se ni
čuditi ker je Nemec, a ostalima (in vsim takim)
moramo le pomilovalno reči znane besede: Oče
odpusti jim, saj ne vejo, kaj delajo. Bože od-
pusti vsim našim zaslepljanim odpadnikom, ki
zapustivši svojo mater milo slovensko jo izda-
jajo nasprotnikom, — in razsvetli jih, da spo-
znajo že enkrat svojo zmotu! — Naš kr. šolski
svet je tudi storil pred kratkim korak, ki se
ga bo še sramoval. Pred nekaj tedni se je
zbral k seji ravno v nedeljo med sv. mešo, tako
da se niso mogli narodnjaki vsi vdeležiti, ter
sklenil hopeniti v koš šulferejski in našo deco
„bolje“ ponemčevati. To je korak vreden svo-
jih mojstrov, kateri v nemškutarški rog trobijo,
pa še nemški kaj prida ne znajo. Sramota
jim! — Pa vendar zraven teh nerodnosti imam
še tudi kaj veselega poročati. V Hudem kotu
sredi med najhujšimi nasprotniki našega jezika
najde se tudi prav značajan in trden Slovenec
namreč g. Forneci. Kot večletni naročnik in

priden bralec „Slov. Gospodarja“ naučil se je
že iz njega spoznavati zapeljive lisjake, nem-
škutarje, zna se jih braniti in ne boji se jih.
Čeprav sam med stotino nasprotnikov (glažu-
tarjev in privandranih kamnosekov Nemcev,) vendar se ne ustraši jih, ter pri vsaki priliki
krepko brani čast svojega jezika pred njega
zasmehovalci. To vam je trdna straža, dragi
rojaki, in častna izjema med prebivalci Hudega
kota. Slava takim značajnim narodnjakom, a
ničvrednim nasprotnikom sramota!

Slovensk narodnjak.

Iz Kamce. Zadnji „Gospodar“ prinaša
kratek dopis iz Kamce, s katerim se je dreg-
nilo v sršenovo gnezdo. — Dolžijo mene pod-
pisanega, kakor bi bil jaz pisatelj, kar pa ni
res. (Potrdimo, da č. g. Č. ni spisal ovega do-
pisa.) Da pa si nekateri napuhnjenci in neote-
sanci ne bodo mislili, kakor da se podpisani
njih in njihovih surovosti bojim, prijavim sle-
deče: „Kamško šolo obiskujejo izključljivo
razun enega nemškega otroka le slovenska deca,
ki nemški ali le malo večinoma pa nič ne ra-
zume. Povsod je materni, to je domači jezik
podlaga poduku, inachi se otroci le motijo, ni-
česar ne naučijo in niti materni niti tuji jezik
prav ne razumejo in ne govorijo. Žali Bog
pa pri nas v vseh važnih rečeh zapovedujejo
le Mariborčani, in to taki, ki naših občinskih
pa tudi šolskih razmer ne poznajo. Od Seidl-
novih časov sem se naši možje povsod od meš-
čanov voditi in napeljavati dajo, namesto da
bi sami premislili, kaj in kako je treba in prav.
Šolski načelnik pri nas je tujec Zwetler, ki o
šolskih rečeh ničesar ne razume, pol občinskega
zastopa je tudi iz mesta vzetega in tako mora
uboga Kamca plesati, kakor jej v Mariboru
godejo nemški liberalci. Vsak pameten mora
sprevideti, da to ni prav, če drugi v naših
zadevah zapovedujejo. Iz celega kamškega
šolskega sveta in iz celega kamškega občin-
skega zastopa pa le eden ima, in to le enega
otroka v šoli. Takim je lahko vse eno, ali se
otroci kaj naučijo ali ne. Zoper učenje nem-
škega jezika se nikdo ne upira, le učiti
se mora, kakor je prav. Učiteljev naših nikdo
ni vprašal, kaj oni mislijo o vpeljavi nemščine
kot učnega jezika. Sad šulvereinskega rogo-
viljenja se prikazuje. Kdor je pameten in po-
šten, kakor pridni Jelovčani, ta se ne da od
mariborskih nemčurjev za nos voditi, Jelovčani
so enoglasno zahtevanje dr. Malija odbili.
Kamški šulvereinerji pa se naj gredo še po-
štenja učiti, da bodo ljudi vsaj na cesti pri
miru puščali.

Ivan Čagran.

Iz Brežic. (G. dr. Srebre) nam je z
ozirom na dopis iz Brežic v zadnjem „Slov.
Gosp.“ doposlal dopis, v katerem osobne na-
pade v njem zavrača in obsodi ter dostavlja
„nam je znano, da je vsak vinogradnik pri

tukajšnje davkariji osebno prejel njemu odmerjeno odškodnino za po trtni uši uničeni vinograd; dalje nam je znano, da je g. Šneideršičev vinograd se ravno tako zalival s hudičevim oljem kakor drugi in da je celo na svoje stroške si preskrbel več tege žveplokislega ogljika.“ Opomnja. To more zelo resnično biti, pa vendar še druga govorica pripovedovati; tako je n. pr. lani govorica, se vé bosa, razglašala se, kakor bi nekdo tam od hrvatskih Judov bil 50.000 fl. obečanih dobil, ako po trtni uši uniči vinograde brežiškega okraja. Nam se torej zdi, da naš dopisnik ni hotel druga, kakor poročati o govorici, katero je čul pripovedavati. Prosimo ga pa, naj nam reč podrobneje poroča. Sicer pa bode vsak lahko priznaval, da so Slovenci po pravici razjarjeni na g. Šneideršiča, ker se je dal kot slovensko-narodni kandidat l. 1878 v Gradec voliti, pri Slov. Gospodarji sam pismeno podpore prosil, a kmalu potem svojo besedo prelomil ter prestopil k nemškemu liberalcem in sedaj kandidira celo kot pristaš Slovincem na smrt sovražne stranke. Toliko politično vetrnjaštvo mirno trpeti, tega ne stori noben zdrav narod, noben pošten politični list, dobičkarje ali kaj podobnega pa mu ne očitamo.

Iz Ptuja. Na sv. Cirila in Metoda den t. j. 5. julija ob 7. uri bode v slovenske cerkvi na Ptui velika meša, pri katerej bodo odnotne slovenske pevke in pevec peli sledeče pesni: Mikložičeva meša. Kot uloge se bodo pele: 1. pri graduale in benediktusu A. Nedved: Marijina čast, samospjev za sopran in troglasni ženski zbor. 2. Pri ofertoriji: Dr. Fr. Liszt: V slavo sv. apostolma Cirilu in Metodu. 3. D. Jenko: Molitev. — Na Hajdini odnotni nadučitelj V. Kocmut, načelnik nemškemu učiteljskemu društvu, otrokom nemščino pše vže v prvem šolskem letu. Okrajni šolski svet hoče zategadelj svojo dolžnost storiti. Sicer pa se godijo čudne stvari, kajti nadučitelj menda nema družega posla, — kot toževati se. Čuden mož, pa mu bode že odklenkalo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar pa cesarjevič obiščeta Pulj (Polo) in Trst, da si ogledata velike vaje našega vojnega brodogradarstva. Deželno brambo so tako razvrstili, da šteje sedaj v 22 regimentih 82 bataljonov, tretji regiment je štajerski (Gradec), četrti štajersko-koroški (Celovec), peti je kranjski (Ljubljana). — Za Štajersko namerava ministerstvo izdati jezikovno naredbo, ki bode uradnikom zaukazovala, kedaj imajo slovenski uradovati. — Volitve nemškim liberalcem delajo mnogo

preglavič; za mesto Ptuj so postavili dolgojezičnega Aussererja iz Sevnice, ker se Pisk ne upa, za Bistrico pa imajo tri kandidate: Rudelua, Tomschegga in Ehmerja, za Celje se vé Nekermana, za Maribor pa Reiserja pekarskega, če Hammer-Ambossa nemškutarji Slovincem uslijo, če ga pa Slovenci zavržejo, kandidira v mestu. No, Slovenci smo tudi uže pripravljeni. — Ubogo Gališko, kder so v zadnjih 10 letih blizu 30000 kmetij po sili prodali (tožniki so zvečinoma Judi uderuhi), zadela je grozna nesreča. Strašni nalivi so reke in potoke napeli, da je nastala silna povodenj. Mnogo mostov je voda vzela, ceste razdrila, vasi, njive, travnike pokončala, mnogo živine in ljudi je mrtvih. Nesreča je neizmerna. Cesar so 8000 fl. v pomoč poslali. — V Zagrebu so se hrvatski poslanci zopet grdo zmirjali drug drugemu, zlasti Starčević je magjaronsko stranko grozno napadal. — V Trebinjah v Hercegovini blagoslovili so novo katoliško cerkev. Papež so jej darovali lepih podob.

Vnanje države. Mir baje ni tako zagotovljen na vse strani, kakor ljudje obče verujejo. Nekatere straši novica, da se avstrijsko-nemška zaveza ni zopet podaljšala na 5 let in Bismark baje zopet močno vleče na rusko stran. — V Novgorodu so Rusi napali Jude, jih mnogo pobili in hiše izropali in potem sežgali. — Rumunski dijaki so ministra Bratianija, ki je Avstriji saj nekoliko še prijazen, na ulici v Bukareštu napali, da je komaj tepenju všel. — Freimaurerji belgijski so v šolah krščanski nauk prepovedali, na kar so katoličani svoje otroke izvzeli in za nje na lastne stroške osnovali šole. Tako je 100 freimaurerskih šol bilo praznih in 500 imelo komaj 3—5 učencev, za kar je država plačevala 4 milijone. Sedaj so pri volitvah katoličani zmagali in freimaurerskim šolam je konec storjen. — V francoskem mestu Toulonu je umrlo 20 ljudi za kolero, katero so ladije iz Kitajskega semkaj zateple. — Angleži in Francozi so se zastran Egipta porazumeli; prvi zapustijo deželo l. 1888 pa Francozi ne smejo se nje polastiti. Zato pa Angleži oči zatisnejo, da so Francozi zopet velik kos zemlje, Kambodžo v Aziji pograbil. — Mahdi maršira proti Dongoli. Pravijo, da žene 30000 divjih zamorcev in Arabov seboj.

Smešnica 26. Slovenska deklica pride k svojemu strijcu na Nemško služiti. Neki dan stojita obadva pred hišo. Šolarčki gredo mimo iz šole in se pogovarjajo se ve nemški. Reče strijc dekletu: ali te ni sram, glej, tako mali otroci pa uže znajo nemški, ti pa ne! „Kaj bo me tega sram, saj pa ti slovenski ne znajo“ mu ponosno zavrne slovensko dekle.

Verženski.